

Stöd för närståendevård

Helsingfors

Vad är stöd för närståendevård?

Med närståendevård avses den dagliga vård och omsorg som en anhörig eller annan närstående person tillhandahåller i hemmet för en äldre eller handikappad person eller en sjuk person med nedsatt funktionsförmåga.

Stödet för närståendevård består av ett arvode som betalas till en vårdare som vårdar en äldre eller handikappad person eller en sjuk person med nedsatt funktionsförmåga, lagstadgad ledighet och andra tjänster som stöder närståendevården.

Förutsättningarna för stödet

Stöd för närståendevård beviljas på grundval av att vårdtagaren behöver kontinuerlig, daglig vård och omsorg i sina personliga sysslor för att kunna bo i sitt hem.

Beviljande av stöd för närståendevård bygger på en individuell bedömning av situationen som helhet där man beaktar hur krävande och bindande vården är för närståendevårdaren samt vårdtagarens behov av handledning och övervakning. Hushållsarbeten eller uträttande av ärenden utanför hemmet beaktas inte när vårdtyngdsgruppen för stödet för närståendevård bedöms.

Vid bedömningen av den övergripande situationen beaktas mängden personlig vård som närståendevårdaren ger vårdtagaren samt hur krävande och bindande vården är i följande funktioner: hygien, måltider, förflyttning, medicinering, på- och avklädning, toalettbesök, andra hälso- och sjukvårdsåtgärder.

I bedömningen av situationen som helhet tar man hänsyn till såväl ovanstående som vårdtagarens övriga behov av stöd.

För vård av barn kan stöd som regel beviljas först när FPA inte längre betalar ut moderskaps- eller föräldrapenning. När det gäller barn kan även behov av övervakning som avviker från det normala för åldersgruppen eller behov av omfattande handledning eller annat särskilt stöd utgöra förutsättningar för stödet.

Vem kan vara närståendevårdare?

Vårdaren kan vara en anhörig, en släkting eller någon annan närstående person som till sin hälsa och funktionsförmåga är lämplig för uppgiften.

Närståendevårdaren ingår ett avtal om närståendevård med kommunen. Vårdaren står dock inte i anställningsförhållande till kommunen som ingått avtalet eller till vårdtagaren eller dennes vårdnadshavare. Som regel förutsätts att vårdaren och vårdtagaren bor i samma hushåll.

Bedömning av vårdbehov

Vårdbehovet utreds alltid fall för fall och med hänsyn till familjens situation som helhet.

För klienter över 65 år fattas beslutet av en klienthandledare i det egna området. För klienter under 65 år görs utvärderingen av den person som ansvarar för stöd för närståendevård på enheten för socialt arbete bland handikappade. Bedömningen görs utgående från ansökningsen, ett hembesök och ett läkarutlåtande samt bedömningar från eventuella andra parter som deltar i vården. För vårdtagaren utarbetas en vård- och serviceplan i samarbete med dem som deltar i vården.

Vid bedömningen av vårdbehovet hos klienter under 18 år och hur bindande denna vård är jämförs barnet eller den unga med friska personer i samma ålder.

Vårdarvode och utbetalning av arvodet

Beslut om stöd för närståendevård för klienter över 65 år

fattas av en klienthandledare i det egna bostadsområdet. För klienter under 65 år fattas beslutet av den person som ansvarar för stöd för närståendevård på enheten för socialt arbete bland handikappade.

Vårdarvodets storlek avgörs av hur krävande och bindande den vård som närståendevårdaren ger är samt vårdtagarens behov av övervakning och handledning. Regelbunden användning av andra tjänster kan sänka det arvode som betalas ut. Deltagande i exempelvis arbets- eller dagverksamhet eller skolgång sänker inte arvodet. Inte heller de lagstadgade lediga dagarna sänker närståendevårdarens arvode.

Arvodet betalas till vårdaren månatligen i efterhand. Arvodet är skattepliktig inkomst. Det är tillrådligt att vårdaren på förhand utreder vårdarvodets eventuella inverkan på andra förmåner som han eller hon erhåller. Arvodet kan betalas ut från och med början av den månad då den skriftliga ansökan har kommit in eller från dagen för utskrivningen.

Vårdarvoden för närståendevård år 2018

1) Vårdtyngdsgrupp ett, vårdarvode högst 1 699 €/mån.

Vårdtagarens vårdsituation kräver närståendevårdarens arbetsinsatser dygnet runt. Vårdtagaren behöver och får mycket vård och omsorg dygnet runt i nästan alla dagliga funktioner, även nattetid. Vårdtagaren kan lämnas ensam endast korta stunder. Närståendevårdaren kan i regel inte förvärvsarbeta utanför hemmet.

2) Vårdtyngdsgrupp två, vårdarvode högst 784 €/mån.

Vården av vårdtagare i denna grupp är antingen fysiskt eller psykiskt tung. Vårdtagaren har behov av hjälp flera nätter i veckan och kan inte vara ensam längre än 2–3 timmar.

En utmanande vårdtagare behöver av befogade skäl kontinuerlig övervakning, situationer måste kunna förutses. Vårdtagarens behov av övervakning kan vara sådant att vårdtagaren utan övervakning och handledning äventyrar sin egen eller andras säkerhet. När det gäller vårdtagare under 18 år är det fråga om vård som avviker från det normala för åldern.

3) Vårdtyngdsgrupp tre, vårdarvode högst 432 €/mån.

Vårdtagaren behöver och får fysisk eller handledningsbetonad vård och omsorg flera gånger per dag, då

- vårdtagaren behöver vård nattetid endast sporadiskt eller inte alls
- vårdtagaren kan vara ensam 3–5 timmar dagtid
- vårdtagaren bor inte i samma hushåll som närståendevårdaren, närståendevårdaren kommer för att hjälpa vårdtagaren dagligen och vid behov även nattetid
- närståendevårdaren har huvudansvaret för vården och omsorgen, även om exempelvis hemvården gör dagliga besök.

Lagstadgad ledighet

Vårdarens rätt till lagstadgade ledigheter fastställs utifrån hur bindande vården är. Enligt lagen har alla närståendevårdare som ingått avtal om närståendevård rätt att vara lediga minst två dygn för varje kalendermånad under vilken de är berättigade till stöd för närståendevård.

Under närståendevårdarens lagstadgade lediga dagar kan vårdtagarens vård ordnas på en kommunal enhet för dygnetruntvård eller med servicesedel på en privat vårdinrättning som godkänts av staden.

Vården kan även ordnas i hemmet med servicesedel 12–18 timmar per månad i perioder på 6 timmar. För vården under de lagstadgade lediga dagarna betalar klienten en självrisk, som fastställs årligen.

En närståendevårdare med rätt till lagstadgade lediga dagar kan även anlita en vikarierande närståendevårdare. Kommunen ingår ett uppdragsavtal med den vikarierande närståendevårdaren.

Närståendevårdare kan föreslå en anhörig eller närstående som lämpar sig som närståendevårdare som vikarierande närståendevårdare. Den föreslagna personens lämplighet utvärderas enligt samma kriterier som den ordinarie närståendevårdarens. Den vikarierande närståendevården ska gynna vårdtagarens bästa.

Beloppet på arvodet för vikarierande närståendevård beror på i vilken vårdtyngdsgrupp vårdtagaren befinner sig, och omfattar eventuella kostnadsersättningar. Företag kan inte vara vikarierande närståendevårdare.

För klienter under 65 år är ersättning för ledighet per timme ett alternativ för närståendevårdarens lagstadgade ledighet. Ersättning kan beviljas för utgifter för vårdarens lön på högst 3 x 6 timmar eller 2 x 6 timmar per månad beroende på vårdarens rätt till ledighet. Man kan använda enskilda timmar, men man kan inte spara timmar, utan de måste användas inom en månad efter det att rätten till ledigheten har tjänats in. Familjen som använder närståendevård ordnar själv med en vårdare.

Övriga tjänster som stöder närståendevårdaren

Dagverksamhet

Dagverksamheten för äldre är avsedd för personer över 65 år. Målet med verksamheten är i första hand att stöda klienter med minnessjukdomar och/eller klienter i närståendevård med att bo hemma, upprätthålla deras egen aktivitet och ett självständigt eller understött liv samt stöda de anhöriga och närståendevårdarna i deras arbete. De lagstadgade

lediga dagarna för närståendevårdare som vårdar klienter över 65 år kan ordnas i form av dagverksamhet. Gravyt handikappade vårdtagare under 65 år kan delta i dagverksamheten för gravyt handikappade, som är en målinriktad verksamhet som ordnas på vardagar utanför hemmet och som stöder klientens förmåga att klara sig självständigt och främjar delaktigheten och den sociala växelverkan.

Vid ordnandet av dagverksamhet för klienter under 65 år betraktas som gravyt handikappad en arbetsoförmögen person som på grund av en mycket grav funktionsnedsättning, orsakad av en skada eller sjukdom, inte har förutsättningar att delta i sådan arbetsverksamhet som avses i 27 e § i socialvårdslagen och vars utkomst huvudsakligen utgörs av förmåner som beviljas på grund av sjukdom eller arbetsoförmåga.

-
- År 2018 är klientens självriskandel 11,40 €/dygn.
-
-

-
- År 2018 är arvodet för vikarierande närståendevård 111,51 €/dygn eller 55,76 €/dygn.
-
-

Tjänsterna på verksamhetscentra

Verksamhetscentret är en plats där klienterna kan mötas och få kamratstöd. På verksamhetscentren ordnas servicehandledning, gruppverksamhet och rekreation för närståendevårdare. Tjänsten riktas huvudsakligen till personer över 65 år.

Hemhjälp för närståendevårdare

Närståendevårdaren kan få hemhjälp för att orka i sitt arbete. Denna tjänst erbjuds närståendevårdarens klientfamiljer för högst åtta timmar per månad, cirka 1–4 timmar åt gången.

Vårdbehovet bedöms av klienthandledaren som har hand om stödet för närståendevård. Tjänsten är avsedd för personer över fyllt 65 år.

Elektronisk hälsoundersökning och handledning för nya närståendevårdare

Med hjälp av den elektroniska undersökningen av välmående och hälsa får närståendevårdaren inriktad

information om välmående och hälsa. Efter undersökningen kan närståendevårdaren delta i elektroniska handledningsprogram för bland annat viktkontroll, hälsosam kost, rökfrihet, minskning av alkoholkonsumtionen, sömnhandledning och stresshantering.

Nya närståendevårdare får även handledning för uppdraget som närståendevårdare. Den egna kontaktpersonen inom stödet för närståendevård kan ge mer information om detta.

Att ansöka om stöd för närståendevård

Stöd för närstående vård kan sökas antingen muntligt eller i första hand skriftligt med en ansökningsblankett. Blanketten finns även på internet: www.hel.fi/sote. Till ansökan ska bifogas ett C-läkarutlåtande (får inte vara äldre än 6 mån.) med en läkarbedömning om vårdtagarens hälsotillstånd och funktionsförmåga. Vid behov begärs ett läkarutlåtande också om hälsotillståndet av den person som ansöker om att bli vårdare.

Stöd för närståendevård för klienter över 65 år

Nya klienter kan begära en ansökningsblankett från Seniorinfo, mån-fre kl. 9-15, tfn 09 3104 4556.

Södra klienthandledningen

PB 7160, 00099 Helsingfors stad

- PB 00100, 00120, 00130, 00140, 00150, 00160, 00170, 00180, 00190, 00200, 00210, 00220, 00240, 00250, 00260, 00500 – 00560, 00600 och 00610

Östra klienthandledningen

PB 6220, 00099 Helsingfors stad

- PB 00570, 00800-00880, 00890, 00900, 00910, 00920, 00930, 00940, 00950, 00970 och 00900-00990

Västra klienthandledningen

PB 6617, 00099 Helsingfors stad

- PB 00250-00350, 00320 och 00360-00440

Norra klienthandledningen

PB 8560, 00099 Helsingfors stad

- PB 00620, 00630, 00640, 00650, 00660, 00670, 00680, 00690, 00700, 00710, 00720, 00730, 00740, 00750, 00760, 00770, 00780 och 00790

Svenskspråkig klienthandledning

PB 7160, 00099 Helsingfors stad

- Alla stadsdelar

Stöd för närståendevård för klienter under 65 år

Ärenden som gäller stöd för närståendevård för klienter under 65 år sköts vid enheterna för socialt arbete för handikappade.

För svenskspråkiga klienter under 65 år sköts stödet för närståendevård av den östra enheten för handikapparbete.

Södra enheten för socialt arbete för handikappade

Fiskehamnens central för hälsa och välbefinnande
Verkstadsgatan 14 A, 3 vån.
PB 6420, 00099 Helsingfors stad
Fax 09 3104 3111

- Klienter under 18 år: Drumsö, Gräsviken, Busholmen, Främre Tölö, Bortre Tölö, Kampen, Gloet, Rödbergen. Eira, Ulrikasborg, Brunnsparken, Gardesstaden, Kronohagen, Skatudden, Sveaborg
tfn 09 3104 4695
- Klienter över 18 år: Berghäll, Åshöjden, Sörnäs, Vallgård, Hermanstad, Östra Böle, Västra Böle, Gammelstaden, Forsby, Kottby, Gumtäkt, Majstad, Fiskehamnen, Arabiastranden
- Klienter under 18 år: Fiskehamnen, Hermanstad, Arabiastranden, Majstad, Gammelstaden
tfn 09 3104 4699
- Klienter över 18 år: Drumsö, Gräsviken, Busholmen, Främre

Tölö, Bortre Tölö, Kampen, Gloet, Rödbergen, Eira, Ulrikasborg, Brunnsparken, Gardesstaden, Kronohagen, Skatudden, Sveaborg

- Klienter under 18 år: Berghäll, Åshöjden, Sörnäs, Vallgård, Östra Böle, Västra Böle, Forsby, Kottby, Gumtäkt
tfn 09 3104 5293

Östra enheten

Nordsjö familjecenter och central för hälsa och välbefinnande
PB 6250, 00099 Helsingfors stad
Fax 09 3106 2669

- PB 57, 59, 81-89, 96-99
tfn 09 3106 1779
- PB 80, 90-91, 93-95
tfn 09 3106 2254
- Svenskspråkiga klienter
tfn 09 3104 4857

Östergatans familjecenter

Revalsplatsen 1
PB 6730, 00099 Helsingfors stad

- PB 80, 90-95 och 97
tfn 09 3106 2557
- PB 57, 59, 80-89, 96 och 98-99
tfn 09 3106 2386
- PB 56, 70-74 och 78-79
tfn 09 3105 0258
- PB 62-69 och 75-77
tfn 09 3106 9579

Västra enheten

Silvervägen 6, 4 vån.
PB 8160, 00099 Helsingfors stad
Fax 09 3104 1228

- PB 30-32, del 35, 40-44
tfn 09 3104 1233
- PB 25, 27-31, 33-39
tfn 09 3104 1234

Norra enheten

Nedre Malms torg 2, 5 och 7 vån.
PB 7980, 00099 Helsingfors stad
Fax 09 3105 8448

- Klienter under 18 år
PB 62-69 och 75-77
tfn 09 3106 9579
- Klienter på 18-64 år
PB 57, 59, 81-89, 96-99
tfn 09 3106 1779
- Klienter på 18-64 år
PB 62, 63, 64, 66, 74-77 och 92
tfn 09 3105 8266
PB 65, 67-70, 72, del 56, 70-73, 78-79
tfn 09 3105 8351

Verksamhetscentra för närståendevård

Centren är öppna för alla, men verksamheten riktar sig särskilt till de klienter inom stödet för närståendevård som är över 65 år.

Södra områdets verksamhetscenter

Tölögatan 33
tfn 09 3107 4208, 040 3340 245

Västra områdets verksamhetscenter

Silvervägen 14, tfn 09 3102 4213

Norra områdets servicecenter

Utängsgränden 3, tfn 09 3104 6818

Östra områdets verksamhetscenter

Kvarnfärdsvägen 4
tfn 09 3107 3995, 050 3633 290

Helsingfors

Hälsovårdsrådgivning 24/7

tfn 09 310 10023

Socialjour 24/7

tfn 020 696 006

Krisjour 24/7

tfn 09 310 44222

www.hel.fi/sote/sv